

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Võrumaa
Kutsehariduskeskuse
mehaanika ja metallitöö
õppekavarühma
hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2019

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	4
3. Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	5
3.2 Õppimine ja õpetamine.....	8
3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö ÖKR osas.....	14

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 20.02.2020 korraldusega nr 1-19/18/2020 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

Rein Oselin	kutseõppe ekspert, Järvamaa Kutsehariduskeskuse direktor; osalenud Kutseõppeasutuste kvaliteediauhinna protsessis assessorina; sooritanud kutseõppeasutuse kvaliteedijuhi pädevuseksami, komisjoni esimees
Eduard Brindfeldt	kutseõppe ekspert, Tallinna Tööstushariduskeskuse mehaanika- elektroonika ja IT valdkondade juhataja; olnud EKKA kutseõppe kvaliteedi hindamise arendustöörühma liige, komisjoni sekretär
Raul Ammer	kutseõppe ekspert, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool, arendusjuht
Tõnu Lelumees	tööandjate esindaja, AS IMECC juhatuses esimees; EML nõukogu esimees; Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu esimees; TTÜ Tootearendus ja robotika programminõukoja esimees; TTÜ Integreeritud tehnoloogiad programminõukogu esimees; olnud kutseõppe hindamiseks ekspert akrediteerimisprotsessis.
Oliver Mets	tööandjate esindaja, Insero OÜ (masinaehituslik projekteerimine) tegevjuht; Eesti Masinatööstuse Liidu nõukogu liige; Eesti Mehaanikainseneride Liidu juhatuses liige.

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKA-ga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülustus toimus 25-26.02.2020. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas õppekavarühma praktikaettevõtteid 26.02.2020. AS Rauameister ja AS Lapi MT, mõlemas asutuses tutvuti ettevõtte töökeskkonnaga ja vesteldi tööandjate esindajatega. Külastused kulgesid lodusalt, sest oli kooli ja ettevõtete poolt hästi ette valmistatud, intervjuueeritavad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud.

Komisjoni küllastuse järgsel koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Komisjoni koostatud aruandele tegi omapoolsed sisulised ja vormistuslikud kommentaarid ka EKKA, osaliselt on käesolevas aruandes nendega arvestatud.

Kool teatas, et neil ei ole esmasele aruandele täpsustusi ega kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle tähtaegselt 07.04.2020.a.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

koolijuhi nimi: Tanel Linnus

kooli aadress: Väimela, Võru vald, Kooli tee 1

telefon: +372 7850 801

e-post: vkhk@vkhk.ee

koduleht: vkhk.ee

hindamise korralduse kontaktisik koolis (nimi, amet, telefon, e-post). Riina Randmaa
Õppedirektor

+372 785 0804; 5668 9042; e-post: riina.randmaa@vkhk.ee

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid.

Kooli missioon: Elukestvat õppimist toetav kool.

Kooli moto: Hea kool kogu eluks

Visioon 2020: Võrumaa Kutsehariduskeskus on rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud, atraktiivset, kaasavat ning paindlikku õpet võimaldav, arengut toetav parim hariduskeskus Eestis

Väärtused: Kompetentsus, paindlikkus, empaatia, arenemisvõimelisus, innovaativsus.

Kooli eripära määratleb fakt, et Võrumaa Kutsehariduskeskuses on aastate jooksul õpetatud vaadeldavas õppekavarühmas ka rakenduskõrghariduse tasemel. Paljud protsessid ja traditsioonid on pärit sellest ajast ning neid saab pidada tugevaks konkurentsieeliseks. Konkurentsieelist vähendavaks asjaoluks võib olla kooli asukoht.

3. Mehaanika ja metallitöö õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Analüüs

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

- Ülevaade analüüsitavaatest tasemeõppe õppekavadest (kvalifikatsioonitase, maht, rakendamise aasta, õppevormid).

Tabel 1. Ülevaade analüüsis käsitletavatest õppekavadest (andmed: ÕKR-i eneseanalüüs)

Nimetus	Kvalifikatsiooni- tase esmaõpe/jätkuõpe	Kood EHS-es	Maht EKAP	Rakendamise aasta	Õppevormid	Link õppekavale
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	4	129517	180	2016	Statsionaarne koolipõhine	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp
Keevitaja (poolautomaatkeevitus), tase 4	4	134637	60	2015	Statsionaarne koolipõhine ja töökohapõhine	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp
APJ lehtmetsa töötlemispinkide operaator (osakutse lehtmetsa APJ painutuspinkide operaator), tase 4	4	129678	30	2018	Statsionaarne töökohapõhine	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp
Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog, esmaõpe tase 5	5	127677	120	2014	Statsionaarne koolipõhine	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp
Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog, jätkuõpe tase 5	5	134698	60	2016	Mittestatsionaarne	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4	4	129517	180	2016	Statsionaarne koolipõhine	https://www3.vkhk.ee/internet/kavadweb.asp

- Ülevaade õppekavadel õppijatest: alustanute ja lõpetanute arvud õppevormide ja õppeaastate kaupa.

Tabel 2. Õppekavarühma mehhaanika ja metallitöö väljalangevus aastate kaupa. (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

Õppekava, kvalifikatsiooni tase, õppevorm	13/14		14/15		15/16		16/17		17/18		18/19	
	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud	alustanud	lõpetanud
Metallitöötlemispinkidel töötaja, tase 4	16	15	14	14		11	6	10	-	-	-	-
Metallilõikepinkidel töötaja, tase 4									11		7	6
Keevitaja (poolautomaat keevitus), tase 4					10	6	7	6			18	16
APJ lehtmetsallitöötlemispinkide operaator (osakutse lehtmetsallitöötlemispinkide operaator), tase 4						9			-	-	7	7
Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog, esmaõpe tase 5	-	-	-	8	14	16		1				
Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog, jätkuõpe tase 5					10		2	2	5	5	5	4

Eelmise perioodi hindamistulemuste põhjal viis kool sisse praktiliste tööde juhendajate kutseksamile suunamine ja stažeerimine, taotleti kutseksamikeskuse staatust ning parandati praktika dokumentatsiooni sisu ja vormistust, viies need digitaalseks.

Aruandeperioodil hõlmab hinnatav õppekavarühm (edaspidi ÕKR) 13 õppekava, millest vaadeldaval perioodil on õppetöö toimunud viiel õppekaval. 19.11.2019 seisuga on õppijaid kolmel õppekaval.

Tabel 2 näitab õppijate arvu stabiilset trendi.

Aastatel 2013-2019 on ÕKRi täiendkoolituse kursustel õppinud 375 täiskasvanut. ESF projekti raames on vaadeldaval perioodil ÕKR-i tasemeõppe õppekavadel õppinud 13 õppijat.

Sisendid olemasolevate õppekavade arendusse saab kool suheldes praktikaettevõtetega, võrgustikuseminaridel, strateegia- ja visioonidokumentidest (OSKA, Eesti Töötukassa) ning koolisest ajurünnakute ja meetodikapäevade kaudu. Pidevaks õppekavade ülevaatuseks ning kiirete muudatuste tegemiseks on koolis loodud nn kolmapäevahommikute süsteem, mis tähendab, et ÕKRI õpetajatele on muude küsimuste hulgas loodud regulaarne võimalus arutada ka õppekavade asjakohasust.

Vestlustest selgus, et ÕKRI õpetajad mõistavad uute õppekavade ja õppevormide väljatöötamise vajadust ning on valmis rohkem sellesse panustama.

Kool tajub suurepäraselt õppijate vajadusi. Selle näiteks on fakt, et kõikidel õppekavadel on valikaineks ettevõtlusõpe, digipädevuste arendamine ning ÕKR-i spetsiifilised muudatused, näiteks enne APJ- pingil töötamist läbitakse masinprojekteerimise kursus.

Õppekavade asjakohasust vaadeldaval perioodil kinnitab fakt, et lõpetanutest on tööga hõivatud 84%. See on rohkem, kui Tartu, Valga ja Viljandi kutseõppeasutustes. Küll aga on lõpetajate arv võrreldavatest koolidest väiksem.

Moodulite põhise õppekava olemuse ja kutseõppe teoreetilise ja praktilise õppe integreerimise ning hindamisprotsessi olulisuse on koolis omandanud nii õpetajad kui ka õpilased. Kooli poolt läbi viidud iga-aastase küsitluste tulemuste järgi mõistab täielikult mooduli kui terviku olemust 85% õppijatest, ning praktiliste näidete rakendatavusega on rahul 80% õppijatest. 90% õppijatest saab aru, miks ja kuidas neid hinnati. See tähendab, et enamuse ÕKR-i õppijatest mõtestab oma tegevust. Rahulolunumbrid korreleeruvad kooli väljalangevuse protsendiga - Haridussilma andmetel oli kooli üldine katkestajate protsent 15,9. Väljakutse koolile on tegeleda nende õppijate motivatsiooniga.

Õppekavade ja nende rakendamise kvaliteet on kõrge. Vaadeldaval perioodil osales ÕKR-i kutseksamitel 123 õppijat, edukalt sooritas eksami 107 (87%), kusjuures aastatega on edukuse protsent suurenenud. Haridussilma andmetel on valdkonna kutseeksamite edukuse protsent 2019. aastal 59,1, seega vaadeldavat õppekavarühma võib nimetada kooli eliidiks.

Kõik ÕKR-i õppekavad on koos rakenduskavadega leitavad kooli kodulehel. Nende sisu vastab kutsestandarditele ning rakenduskavad on korrektsed.

Vestlused tööandjatega kinnitasid tööjõuvajadust piirkonnas, ometigi on õppijate arv vaatamata kooli pingutustele vähenenud. Teistpidi, väike õppijate arv on andnud koolile võimaluse olemasolevatesse õppijatesse suhtuda individuaalselt ning sellega tõsta õppetöö kvaliteeti. Vaadeldaval perioodil toimus üleminek väljundipõhisele õppe- ja rakenduskavadele. Seda muutust ning õppijate eripära arvestades suurendati praktilise õppe osakaalu ning hindamisülesannetes integreeriti samaaegne teoreetiliste ja praktiliste oskuste kontroll. Õppekavade rakendamisse lisati aktiivõppe meetodeid, õppekäike ning e-õpet. Oluliselt muudeti valikainetega seotut. Valikutesse lisati ettevõtlusõppe ning ülekoolilised valikained. Tõsi on, et viimaseid valivad vaid üksikud õpilased. Väiksemate õppegruppidega tegelemisest saadud kogemusi saab kasutada ja laiendada ka õpilaste arvu suurenemisel- sobilikud mudelid ja protsessid on loodud.

Kokkuvõtteks tuleb märkida, et olemasolevate õppekavade rakendamine on läbimõeldud, arvestatakse sihtrühmade vajadusi ning tagatud on tegevuste regulaarne analüüs ja ülevaatus.

Järeldused

- Tugevused

- Kooli (sh ka õppekavade) arenguks on loodud planeeritud, rakendatud, üle vaadatud ning vajadusel korrigeeritud kultuur/keskkond ja rutiinid.
 - Kooli juhtkond tagab ÕKR-i meeskonnale piisava autonoomsuse võtta oma pädevuse piires vastu juhtimis- ja muid otsuseid.
 - ÕKR-i meeskond on kogemusega õppekavaarendajad.
 - Rakendatavate õppekavade arendusse on kaasatud kõik sellega seotud töötajad.
 - Vähene õppijate arv on lubanud õppekavaarenduse ja rakendamise seotud muudatusi käsitleda õppijate jaoks individuaalselt.
- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused:**
 - Olemasolevate õppekavade rakendamine uutele sihtgruppidele.
 - Olemasoleva ressursi ebapiisav rakendamine.
 - Metall- ja masinatööstuse valdkonna OSKA raport ütleb, et metalltoodete valmistajatest ja pinkide seadistajatest 35% ning keevitajatest 30% ei oma erialast haridust. Kooli ressursi arvestades teeb komisjon ettepaneku kaaluda nimetatud sihtrühmale sobiliku õppe pakkumist.
 - Sama raport ütleb, et metall- ja masinatööstuses kasvab juhtide ja spetsialistide osakaal ning väheneb oskustöölise osakaal. Komisjon soovib koolil kaaluda olemasoleva potentsiaali rakendamist tööjõuturu vajaduste rahuldamiseks.
 - **Arenguvõimalused**
 - ÕKR-i õpetajad teadvustavad õppijate arvu vähenemisega seotut. Vestlustest jäi kõlama nende soov panustada rohkem sellesse küsimusse, näiteks: külastada põhikoole ja gümnaasiume. Komisjon soovib koolil kaaluda õpetajate suuremat kaasamist uute õppekavade ja -vormide loomisse ning kooli reklaami.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Analüüs

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Tabel 3. Õppekavarühma lõpetajate rakendumine tööturul aastate kaupa. (andmed: ÕKR eneseanalüüs)

Õppeasutus	2005.-2017.a lõpetajad				
	Õppesuund	Hõivatute osakaal	Lõpetajate arv	Hõivatute osakaal	Lõpetajate arv
Tartu Kutsehariduskeskus	071 Tehnikaalad	73%	207	77%	2030
Valgamaa Kutseõppekeskus	071 Tehnikaalad	80%	15	78%	221
Viljandi Kutseõppekeskus	071 Tehnikaalad	79%	58	79%	648

Võrumaa Kutsehariduskeskus	071 Tehnikaalad	82%	51	84%	137
-------------------------------	--------------------	-----	----	-----	-----

Tööturul rakendumine vastab Eesti keskmisele. 2017. aastal Võrumaa KHK lõpetajate tööhõive on 82%. Võrreldes naaberkoolidega on hõivatute osakaal kõrgem.

Andmed õppijate rahulolu trendide kohta, sh õpikeskkonna, -korralduse ning õppesisu, -meetodite ja hindamisega õppekavadel;

Tabel 4. Õppekavarühma mehaanika ja metallitöö õppijate üldine rahulolu kooliga, õppe- ja praktikakorraldusega aastate kaupa. (andmed: ÖKR-i eneseanalüüs)

Aasta	2016/17	2017/18	2018/19
Olen rahul õppekorraldusega	22%	21%	41%
Olen rahul praktika korraldusega	18%	19%	42%

Rahulolu õppe- ja praktikakorraldusega on viimasel aastal märgatavalt tõusnud.

- andmed kutseeksami/lõpueksami sooritamise trendide kohta õppekavadel;

Tabel 5. Õppekavarühma mehaanika ja metallitöö kutseeksami sooritamine aastate kaupa (andmed: <https://www.haridussilm.ee>)

Aasta	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
kutseeksamil osalejate % lõpetajatest	61,7	80,4	56,8	52,6	73,9	63,1
kutseeksami sooritajate % EESTI (Tehnika, tootmine ja ehitus)	44,7	48,2	40,3	48,6	60,5	68,8

Õppijakeskne lähenemine on kooli prioriteet. Erialade reklaamimist korraldatakse eri sihtrühmadele (täiskasvanud, üldhariduskoolide õpilased) erinevalt ning kasutades erinevaid kanaleid (messid, karjäärpäevad ümberkaudsetes koolides, reklaam kaubanduskeskustes). ÖKR-i erialade reklaamimisse on kaasatud ka ettevõtted. Tehtu on olnud tulemuslik – 2016 aastal avati keevituse ja metallilõikepinkidel töötaja õppegrupid.

Kooli vastuvõtuprotsess on õpilast toetav, individuaalne ja paindlik. Esmane sisseastujate nõustamine toimub juba dokumentide esitamisel. Lisaks kooli vastuvõtukomisjonile, on vastuvõtupäeval moodustatud ÖKR-i õpetajatest koosnevad komisjonid, kelle peamiseks ülesandeks on õpilaskandidaatidega vestluste läbiviimine. Vastuvõtuprotsessi on kaasatud ka kooli psühholoog ja sotsiaalpedagoog-nõustaja ning vajadusel karjäärispetsialist töötukassast. Tähelepanu on pööratud erivajadusega õpilasele. Koolis on moodustatud erivajadustega õppurite tugirühm, kuhu kuuluvad sotsiaalpedagoog-nõustaja, psühholoog-nõustaja, õppedirektor, eripedagoog ja vajadusel juhtivõpetajad. Koostatud on kutsevaliku õppekava, mis tagab igale õpilasele võimaluse leida just talle sobilik ja võimetele vastav eriala.

ÖKR-i õppeinfrastruktuur toetab õpiväljundite saavutamist. Seda kinnitavad läbi viidud rahuloluküsitlused ning ka komisjoni ringkäik koolis. Koolil on olemas töökojad, õppeklassid, simulaatorid ja raamatukogu. Õppekeskkond on soe, puhas, ohutu, õppijasõbralik ning säästvat

käitumist toetav, kuid komisjoni hinnangul on kaasaegsemaid metallitöötlemise masinaid vähe. Vaatamata sellele, et õpetajad kasutavad kogu õppevahendite parki, on vaid kahe APJ pingi kasutamine õppetöös ebapiisav. Ka õppijate poolne soov on suurendada APJ- metallitööde pinkide arvu.

Õppetöö planeeritakse õppetöö graafikuga 5-nädalaste tsükklitena. Graafiku alusel ning arvestades õppegruppide õppevormi, koostatakse tunniplaan. Õppetöö läbiviimisel lõimitakse teoreetilisi ja praktilisi ülesandeid, kasutuses on Moodle'i e-keskkond, kuhu lisavad infot nii õpetajad kui õpilased. Õppijate individuaalsust õpiväljundite omandamisel on kool mõistnud - Moodle'i keskkonna kasutust ning nutiseadmete sihipärasemat kasutamist õppetöös soovib ÕKR veelgi kasvatada.

Praktikaettevõtteid on koolis kehtestatud kriteeriumide alusel ÕKR-s tunnustatud 43, mis on komisjoni hinnangul piisav. Osa neis asub välismaal (näiteks: Lätis ja Soomes), kuhu õppijad saavad minna koos õpetajaga.

Õppekorraldus toetab õpiväljundite saavutamist, mida kinnitavad head kutseksamite tulemused. Praktikate paremaks korraldamiseks on koos tööandjatega võetud ette praktika dokumentatsiooni digitaliseerimine ning ettevõtjate kaasamine praktikate kaitsmisesse.

Õppekorralduse tavapärase osa on VÕTA rakendamine (varasema töökogemuse arvestamine).

2020 aastal liitub kool õppinfosüsteemiga Tahvel. See tähendab, et nii ÕKR-i kui kogu kooli suur väljakutse on kohandada olemasolevad protsessid Tahvli võimalustele. See võib esialgu kaasa tuua mõningase ebakindluse ning info liikumise tõrked, aga ka mõne protsessi (nt õpilaste puudumine, õppijate individuaalse edasijõudmise monitooring, ettevõttepraktikaga seotu) vormistamise täielikku ümbertegemist.

ÕKRi meeskonna suur kogemus ning HTM-i poolne tugi tagab kogu õppekavarakenduse lähtumise õpiväljunditest. Selle tõenduseks on viimastel aastatel ümber tehtud hindamisülesanded, mis kontrollivad teoreetiliste ja praktiliste tegevuste integreeritud ja mõtestatud omandamist. Regulaarne asjakohasuse ja kvaliteedi hindamine (kolmapäevased metoodilised hommikud) koos õppijatelt ja tööandjatelt kogutud tagasisidega tagavad pideva arenduse. Heaks näiteks on õppijate soovil praktiliste ülesannete arvu suurendamine õppetöös. 85% õppijatest on õppetööga rahul, eriti kõrge (95%) on rahuolu praktiliste ülesannetega.

Kooli tugiteenused õppija toetamiseks on asjakohased, läbiproovitud ning tõhusad. Haridussilma andmetel on õppetöö katkestajate osakaal vähenenud 2018. aasta 24,6-lt %-lt 2019. aasta 15,9-le %-le.

Koolis on tööl õppija toetamiseks vajalik personal, lisaks suurendatakse HEV õppijatega toimetuleku oskusi kogu õpetajaskonna hulgas.

Töötajate oskused on piisavad erivajaduste märkamiseks ning mõistlikuks ja tõhusaks sekkumiseks. Eraldi käsitleb ÕKR-is õppeõlgnestustega seotut - koolis toimib õppekoda, kus mahajäämuse põhjuste üle arutletakse ning tegevusplaani koostatakse koos õpilasega.

Erilise eeskujuna toob komisjon välja ÕKR-i reaajas toimivat õpilaste puudumiste märkimise ja sellele reageerimise praktikat.

Vestlused kooli õpilastega töid välja pakutavast suurema vajaduse erinevateks huvitegevusteks. Koolil väljakutsele vastamine ei tohiks olla raske, seda enam, et õpetajad töid samuti vestluses välja oma valmisoleku osaleda rohkem kooli huvitegevuses.

Fakti, et kooli poolt pakutava nõustamisega on rahul 80% õpilastest, võiks pidada heaks, sest üldine praktika lubab tulemustega rahul olla 70-90%-lise positiivse tulemusega. Arvestades aga asjaolu, et õppijate arv õppekavarühmas on väike, arvab komisjon, et ÕKR-il tuleks uurida rahuolematuse põhjusi. Õpilase tulemine hommikul kooli hea tundega on oluline nii tema edasijõudmise kui ka kooli mainekujunduse seisukohalt.

Järeldused

- **Tugevused**

- ÕKR-i pikk traditsioon valdkonnas õpetamiseks.
- Läbimõeldud ning õppija edasijõudmist nn *online* monitooriv töökorraldus.
- Kooli pakutav õpe on õpilast toetav, individuaalne ja paindlik.

- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus**

- Erialaõppega seotud huvitegevuse võimalused on seni vähesed. Komisjon soovib koolil rohkem rakendada olemasolevat ressursi erialaõppega seotud huvitegevuseks. Seda soovisid õppijad ning valmisolekut avaldasid õpetajad.
- Kool ei ole süsteemselt välja selgitanud rahuolematute õppijate rahuolematuse põhjuseid. Nõustamistegevusega rahuolematute õppijate (20%) rahuolematuse põhjuste väljaselgitamine annab sisendit parendustegevusteks.

- **Arenguvõimalused**

- Kui ÕKR-is peaks tekkima vajadus vabastada osa ressursi (inimesed ja ruumid) tulevikutegevuste (sh ka Tahvli rakendamise korraldamise) tarbeks, siis soovib komisjon arvestades nähtut kaaluda ÕKR-il osa õpiväljundite (nt ohutus, mõned spetsiifilised valdkonda puudutavad teemad) omandamist õppekavarühmaüleselt.

Sama vabanevat ressursi saaks kool tuleviku uute õppekavade rakendamisel kasutada nii ÕKR-is kui ka koostöös teise kutseõppeasutustega.

3.3 Õpetajad

Analüüs

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavade, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

ÕKRi õpetajate arv vastab vajadusele ning kvalifikatsioonile. Selle tõestuseks on, et enamus (kuid mitte kõik) õpetajaid on sooritanud erialased kutseksamid ning kõik õpetajad on läbinud kas, eripedagoogika, kutsepedagoogika, andragoogi või kutseõpetaja koolitused. Kõikidel õpetajatel on rahvusvaheliste projektide kogemus. Koolis toimiv töötajate mentorluse süsteem aitab uutel kollektiiviga liitujatel meeskonda sulanduda. Vestluste käigus selgus, et kaks kutseõpetajat tegutseb samal ajal ka tegevettevõtluses.

ÕKR-i juhtivõpetaja ülesandeks on juhatada ka IT- valdkonda. Kui kool arvab, et koormuse ja vastutuse selline jaotus on optimaalne ning tagab kvaliteedi, siis ka komisjon toetab kooli arvamust.

Kõik kooli õpetajad on ettevalmistatud tööks erivajadusega õppijaga ning keegi neist ei toonud intervjuudes välja, et teadmised selles vallas oleksid ebapiisavad.

Komisjoniga vestelnud õpilased tunnustasid õpetajaid ja tugitöötajaid heade erialaste teadmiste ning rahuliku ja sihikindla õpetamise eest. Õpetajad on õpilastele autoriteetid.

Arvestades, et ÕKR-i õpetajad õpetasid hiljuti rakenduskõrghariduse tasandil, on koolil piisavalt inimressurssi õppemahtude suurendamiseks ja laiendamiseks.

Enesehindamise aruandes on kooli arendusvaldkonnana välja toonud kõikide õpetaja kutse taotlemise ja erialase kutseeksamite sooritamise. Samas ütleb aruanne (lk 32), et kavandatava tegevuse lõpptähtaeg on 2020. aasta (nagu ka kogu arengukava lõpptähtaeg). Seega võib väita, et kavandatud tegevused saavad üsna ruttu läbi, kuid jääb selgusetuks, kas alates 2020. aastast koolil arendustegevusi ei olegi.

Arvestades õppekavarühma õpetajate küllaltki kõrget vanust (üle 55 aasta), võib komisjoni hinnangul olla arendusvaldkonnaks ka õpetajaskonna vanusega seotud riskide maandamine. Kui aga kool selles küsimuses probleemi ei näe, siis ei näe seda ka komisjon, seda enam, et koolil on olemas suusõnalised kokkulepped kahe vilistlasega, kes on valmis vajadusel kooli õpetama tulema.

Kool plaanib 2020 sügisest üle minna õppeinfosüsteemile Tahvel, mille integreerimine ja kasutusele võtmine peab olema võimalikult sujuv; selleks tuleb tagada, et ÕKR-i juhtivõpetaja, kelle ülesandeks on juhatada ka IT-valdkonda, saab selleks vajaliku ajalise ressursi.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et olemasolev ÕKR-i õpetajaskond moodustab tugeva ja hästtoimiva meeskonna, kes töötavad ühise eesmärgi nimel. Seda kinnitasid ka vestlused kooli tugistruktuuri töötajate, üldainete õpetajate ning kutseõpetajatega, aga ka õpilaste hulgas läbi viidud uuring.

Kooli õpetajaskonna arengu aluseks on kaks põhimõtet: õpetaja kui erialaspetsialisti arendamine ning õpetaja kui õppija individuaalsust arvestava mentori arendamine.

Sisendid erialaseks arendamiseks saab kooli juhtkond iga-aastastest metoodika- ja analüüsipäevadest ning õpetajate eneseanalüüsil põhinevate arenguveestluste käigus.

Erialaseks arendamiseks on koolis välja töötatud stažeerimise plaan ning iga õpetaja osaleb vähemalt korra kahe aasta tagant rahvusvahelises projektis.

Õppija individuaalsuse paremaks arvestamiseks on koolis käimas kaks mahukat koolitust. Ühel õpitakse sobivaid õppemeetodeid ja käitumisviise töös erivajadusega õppijaga ning teisel õpivad õpetajad õppijate mentoriteks.

Kool peab oluliseks õpetajaskonna arengus ka koostööd kooli enda õppekavarühma õpetajate vahelist koostööd. Vestluses komisjoniga selgus, et eri õppekavarühmade õpetajate vahelistel töökoosolekutel vahetatakse infot eri õpetamisvõtete ning õppijatega suhtlemise kogemuste kohta.

Iga kahe aasta tagant hindavad õpetajad ennast õpetaja kompetentsimudeli järgi ning selle tulemusena saab kool seada eesmärgid arendamiseks töötajaskonna nn kaasaegseid pädevusi – digipädevused üldiselt ning kitsamalt digioskused kutseõppe rakendamisel ja vormistamisel.

Vestlusest õpetajatega selgus, et nad on valmis tegelema õpilastega ka väljaspool õppetööd huvitegevuse korras. Soovi olemasolu kinnitasid oma vestluses ka õpilased. Komisjoni hinnangul oleks selline tegevus õpetaja arengut toetav ja aitaks õpilastel praktiseerida õpitud teadmisi.

Kooliväliselt on õpetajad hõivatud HTM-i poolt korraldatavate erialavõrgustike tööga. Nende kaudu saadakse eelkõige uut infot kutsestandardite ja õppekavade kohta.

Koolil on käimas ka digioskuste arendamise koostööprojekt Viljandi Kutseõppekeskusega.

Kokkuvõttes saab väita, et ÕKR-i vajadused on kaetud. Personali hetkeseis võib osutada ebapiisavaks juhul, kui peaks mõne õpetaja tööleping lõppema või kui peaks suurenema õppe maht, kas siis täienduskoolituse või töökohapõhise õppe arvel. Samal põhjusel võib koormus liiga suureks kasvada ka juhtõpetajal. Tööle tulevad vilistlased ei pruugi kogemuste puudumise tõttu esialgu saavutatud kvaliteeti hoida.

Järeldused

- **Tugevused**

- ÕKR-i õpetajad on kvalifitseeritud ja hiljuti rakenduskõrghariduse tasemel töötanuna suure potentsiaaliga, näiteks eri 5. taseme uute õppekavade rakendamisel.
- Õppijate rahulolu õpetajatega on kõrge.
- ÕKR-i õpetajad on kaasatud läbimõeldud ja mõtestatud täienduskoolitusprotsessi.
- ÕKR-i õpetajad osalevad iganädalastel meetodilistel koosolekutel, mille käigus toimub õppekava pidev arendus.
- Üldharidus- ja erialaõpetajate ning tugispetsialistide väga tugev meeskonnatunne ning ühiste eesmärkide teadvustamine.

- **Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused**

- Puuduvad

- **Arenguvõimalused**

- Õpetajaskonna arenguvõimalused on seotud õppekavaarenduses toimuvaga. Kuna õpetajaskond on motiveeritud tegevusteks, mis suurendavad õppijate arvu, siis soovitab komisjon koolil kaasata õpetajaid rohkem vastavatesse tegevustesse. Tegevuste arenedes selguvad ka õpetajate arenguvajadused.

3. Hindamiskomisjoni peamised järeldused mehaanika ja metallitöö ÕKR osas

- **Tugevused**
 - Pikk ja edukas õpetamise traditsioon mehhaanika ja metallitöö õppekavarühmas, välja kujunenud ja praktikas ennast tõestanud protsessid ja suhted.
 - Tugev meeskond, õppekavarühma liikmete (juhid, töötajad, õpilased) omavaheline lugupidamine.
 - Õppekavarühma meeskonna tugev soov arenguks.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused**
 - Mehhaanika ja metallitööde õppekavarühma potentsiaali suurem kasutamine.
 - Metall- ja masinatööstuse valdkonna OSKA raport ütleb, et metalltoodete valmistajatest ja pinkide seadistajatest 35% ning keevitajatest 30% ei oma erialast haridust. Sama raport ütleb, et kasvab juhtide ja spetsialistide osakaal ning väheneb oskustöölise osakaal. Kooli ressursi arvestades teeb komisjon ettepaneku kaaluda nimetatud sihtrühmale sobiliku õppe pakkumist.
 - Õppekavarühma õpetajad teadvustavad õppijate arvu vähenemisega seotut. Vestlustest jäi kõlama nende soov panustada rohkem sellesse küsimusse. Komisjon soovib koolil kaaluda õpetajate suuremat kaasamist uute õppekavade ja -vormide loomisse ning kooli reklaami.
- **Arenguvõimalused**
 - Asjaolu, et Võrumaa Kutsehariduskeskuse konkurentsieeliseks teiste koolide ees on kooli suur kogemus metallivaldkonnas rakenduskõrghariduse pakkumisel ning kooli liikmete soov rohkem panustada õppekavarühma arengusse loob koolile võimaluse rahuldada OSKA raportis kirjeldatud vajadus.